

Dokumentacja projektu

Bazy danych I

Maciej Witkowski

Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej

styczeń 2024

Spis treści

1	Projekt koncepcji, założenia	2
	1.1 Zdefiniowanie tematu projektu	2
	1.2 Analiza wymagań użytkownika	2
	1.3 Zaprojektowanie funkcji	2
2		2
	2.1 Zdefiniowanie encji oraz ich atrybutów	2
	2.2 Zaprojektowanie relacji pomiędzy encjami	4
3	Projekt logiczny	4
	3.1 Projektowanie tabel, kluczy, indeksów	4
	3.2 Zaprojektowanie operacji na danych	
4	Projekt funkcjonalny	5
	4.1 Interfejsy do prezentacji, edycji i obsługi danych	5
5	Dokumentacja	10
	5.1 Wprowadzanie danych	10
	5.2 Dokumentacja użytkownika	10
		11
	5.4 Wykaz literatury	11

1 Projekt koncepcji, założenia

1.1 Zdefiniowanie tematu projektu

W ramach realizacji projektu stworzono aplikację bazodanową zrealizowaną z wykorzystaniem Systemu zarządzania bazą danych PostgreSQL wraz z odpowiednim graficznym interfejsem użytkownika. Powstała aplikacja ma na celu zarządzanie bazą danych, która przechowuje informacje o hotelach, rezerwacjach oraz klientach.

1.2 Analiza wymagań użytkownika

Projektowana baza danych ma za zadanie przechowywać informacje o jej zarejestrowanych użytkownikach, dokonane przez nich rezerwacje oraz powiązane z nimi rachunki (koszty związane z zarezerwowanym pobytem), a także wystawione przez nich opinie. Dodatkowo baza danych ma przechowywać wszelkie informacje związane ze strukturą hoteli - ich lokalizacje, opinie użytkowników, dostępne dla danego hotelu pokoje, informacje o konkretnym pokoju - standard, cenę za noc, maksymalną liczbę gości.

1.3 Zaprojektowanie funkcji

W bazie danych realizowane są funkcje, które mają na celu:

- wyszukanie listy wolnych w podanym przez użytkownika terminie pokojów, które spełniają
  również inne zdefiniowane przez użytkownika cechy, takie jak: pojemność (maksymalna liczba
  gości), miasto, w którym chce się zarezerwować pokój oraz kategoria pokoju
- autoryzację użytkownika na podstawie podanego loginu i hasła, sprawdzenie czy autoryzowany użytkownik posiada uprawnienia specjalne,
- utworzenie dla nowego użytkownika aplikacji konta w systemie użytkowników powiązanego z kontem gościa,
- walidację wprowadzanych do bazy danych,
- dodawanie do bazy danych rezerwacji dla podanych przez użytkownika parametrów, a także wcześniejsze sprawdzenie, czy taka rezerwacja może zostać zrealizowana.

2 Konceptualny projekt diagramów

2.1 Zdefiniowanie encji oraz ich atrybutów

Tabela przechowująca użytkowników serwisu musi zawierać kolumny takie jak:

- login,
- hasło,
- adres email,
- informację czy dany użytkownik posiada uprawnienia specjalne.

Tabela przechowująca gości hotelowych musi zawierać kolumny takie jak:

- ID gościa,
- login do powiązania gościa z kontem użytkownika,
- imię i nazwisko użytkownika,
- PESEL,
- numer telefonu.

Tabela przechowująca rezerwacje hotelowe musi zawierać kolumny takie jak:

- ID utworzonej rezerwacji,
- ID pokoju przypisanego do danej rezerwacji,

- ID gościa, który dokonał rezerwację,
- datę początku i końcu pobytu,
- liczbę gości podczas rezerwacji.

Tabela przechowująca pokoje hotelowe musi zawierać kolumny takie jak:

- ID pokoju,
- ID hotelu, w którym się znajduje,
- ID kategorii pokoju,
- maksymalną liczbę gości, jaka może pomieścić się w pokoju,

•

Tabela przechowująca kategorie pokojów musi zawierać kolumny takie jak:

- ID kategorii,
- nazwę kategorii,
- cenę bazową za jedną noc.

Tabela przechowująca hotele musi zawierać kolumny takie jak:

- ID hotelu,
- nazwę hotelu,
- adres hotelu,
- miasto,
- średnią ocen użytkowników serwisu.

Tabela przechowująca rachunki klientów musi zawierać kolumny takie jak:

- $\bullet\,$ ID rachunku,
- ID rezerwacji, na którą wystawiony był rachunek,
- suma kosztów za pobyt,
- forma płatności,
- data zapłaty.

Tabela przechowująca opinie klientów musi zawierać kolumny takie jak:

- ID opinii,
- ID rezerwacji, na którą wystawiona była opinia,
- ocena wystawiona za pobyt,
- ewentualny tekst dołączony do opinii użytkownika.

2.2 Zaprojektowanie relacji pomiędzy encjami

Relacje 1:1:

- tabele użytkownicy i goście klucz główny tabeli użytkownicy będący kluczem obcym tabeli goście,
- tabele rezerwacje i rachunki klucz główny tabeli rezerwacje będący kluczem obcym tabeli rachunki.
- tabele rezerwacje i opinie klucz główny tabeli rezerwacje będący kluczem obcym tabeli opinie.

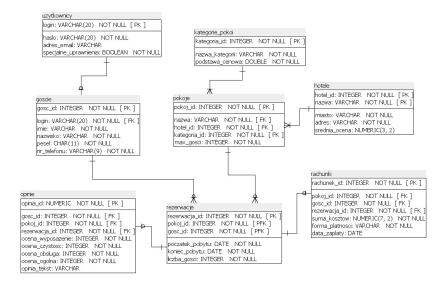
Relacje 1:N:

- tabele goście i rezerwacje klucz główny tabeli goście będący kluczem obcym tabeli rezerwacje,
- tabele pokoje i rezerwacje klucz główny tabeli pokoje będący kluczem obcym tabeli rezerwacje,
- tabele kategorie pokojów i pokoje klucz główny tabeli kategorie pokojów będący kluczem obcym tabeli pokoje,
- tabele hotele i pokoje klucz główny tabeli hotele bedacy kluczem głównym tabeli pokoje.

3 Projekt logiczny

3.1 Projektowanie tabel, kluczy, indeksów

W wyniku procesu projektowania bazy danych powstał jej poniższy schemat ERD, zawiera on wszystkie dostępne tabele, ich atrybuty, klucze główne, klucze obce oraz wzajemne relacje. Dodatkowo ze schematu można również odczytać informacje o typach kolumn oraz ich ograniczeniach.

Rysunek 1: Diagram ERD bazy danych.

Projekt bazy danych w języku SQL został dołączony do projektu, znajduje się w katalogu SQL, w pliku o nazwie create_db.sql. Dodatkowo 3 widoki (projekt.rezerwacje_goscia, projekt.rachunki_goscia, projekt.stali_klienci) dostępne w bazie danych, ze względu na strukturę projektu, znajdują się w katalogu SQL, na początku pliku o nazwie add_data.sql.

3.2 Zaprojektowanie operacji na danych

Baza danych zawiera odpowiednio zdefiniowane funkcje, żeby ułatwić realizacje zadań, o których mowa w sekcji 1.3. Do zdefiniowanych funkcji należą:

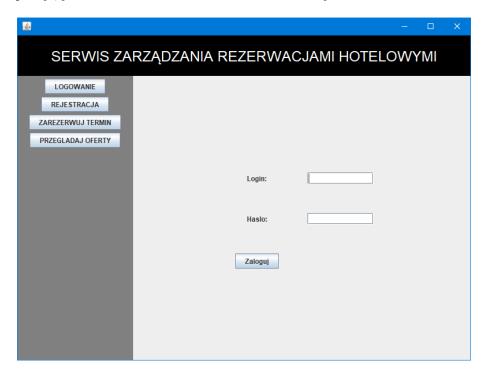
- funkcje.wolne_pokoje()
- funkcje.autoryzuj()
- funkcje.dodaj_uzytkownika()
- funkcje.walidacja()
- funkcje.dodaj_rezerwacje()
- funkcje.dodaj_rachunek()
- funkcje.sprawdz_czy_daty_w_dobrej_kolejnosci()

Kod źródłowy funkcji, wraz z szerszym opisem znajduje się w katalogu SQL, w pliku o nazwie functions.sql.

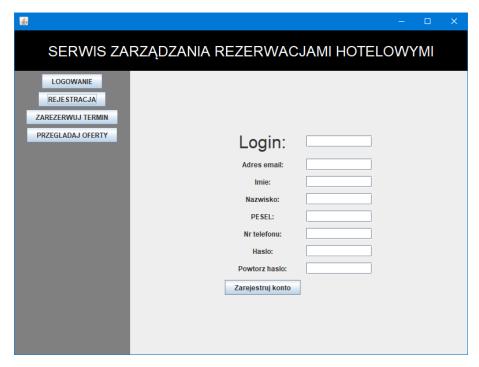
4 Projekt funkcjonalny

4.1 Interfejsy do prezentacji, edycji i obsługi danych

Interfejs użytkownika składa się z 3 głównych komponentów: panelu tytułowego na górze, panelu nawigacji po lewej stronie oraz panel z wyświetlaną zawartością na środku ekranu. Po uruchomieniu programu domyślnie przechodzimy do panelu logowania. Niezalogowany użytkownik ma możliwość zarejestrować konto, zalogować się, przeglądać pokoje używając filtrów, bądź przeglądać wszystkie dostępne pokoje, jednak nie ma możliwości dokonana rezerwacji.

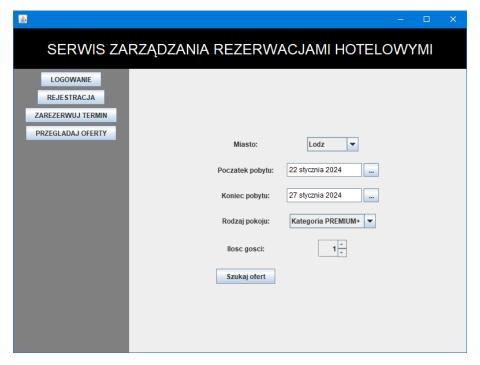

Rysunek 2: Panel logowania do aplikacji.

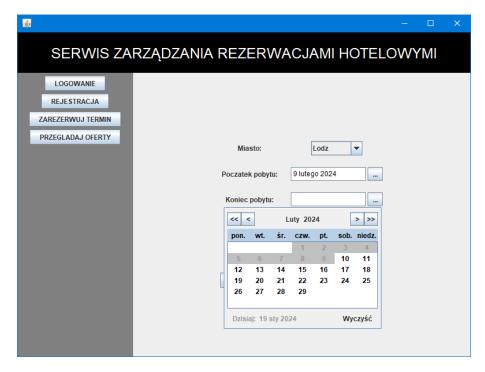
Rysunek 3: Panel rejestracji użytkownika w bazie danych.

Klikając w przycisk o nazwie "ZAREZERWUJ TERMIN" w panelu głównym wyświetlony zostaje formularz, w którym możemy wyspecyfikować szczegóły rezerwacji takie jak miasto, termin pobytu, kategoria pokoju oraz liczba gości. Po naciśnięciu przycisku "Szukaj ofert" zostaniemy przeniesieni do panelu z dostępnymi pokojami (patrz Rys. 7) które spełniają wybrane przez nas kryteria.

Rysunek 4: Panel wyszukiwania dostępnych ofert.

Datę możemy wybrać z otwierającego się okna kalendarza. Warte uwagi jest to, że nie ma możliwości rezerwacji pobytu, którego początek byłby wcześniejszy niż aktualny dzień. Dodatkowo po wybraniu początku pobytu, za koniec pobytu również można wybrać dni jedynie następujące po rozpoczęciu rezerwacji (patrz Rys. 5.)

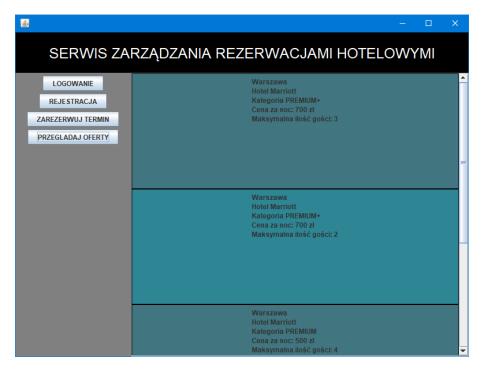
Rysunek 5: Kalendarz wyboru daty.

Po kliknięciu przycisk "PRZEGLĄDAJ OFERTY" wyświetli nam się lista wszystkich dostępnych hoteli, wraz z dodatkowymi informacjami. Po naciśnięciu na jeden z hoteli zostaniemy przeniesieni do listy wszystkich pokojów w danym hotelu.

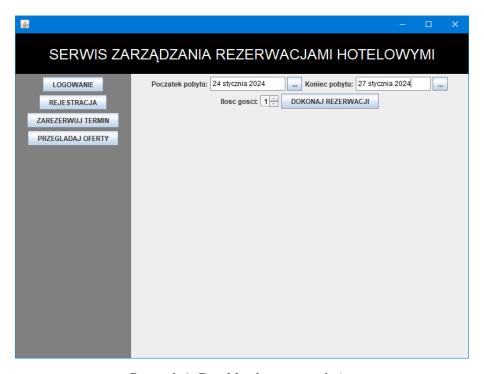
Rysunek 6: Panel z dostępnymi hotelami.

Aby dostać się do panelu z pokojami, musimy albo wybrać jeden z hoteli w zakładce "PRZEGLĄ-DAJ OFERTY" albo wyszukać pokój o interesującej nas specyfice za pomocą zakładki "ZARE-ZERWUJ TERMIN".

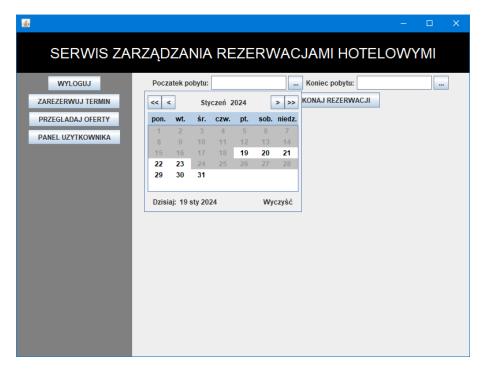
Rysunek 7: Panel z dostępnymi pokojami.

Po naciśnięciu w konkretny pokój przenosimy się po panelu rezerwacji. W tym miejscu możemy wybrać datę początku i końca pobytu, a także ilość osób, która będzie uczestniczyć w pobycie. Jeżeli podany termin dla danego pokoju jest dostępny, rezerwacja zakończy się sukcesem.

Rysunek 8: Panel konkretnego pokoju.

Jeżeli skorzystaliśmy z zakładki "PRZEGLĄDAJ OFERTY", nie mamy pewności czy wybrany przez nas pokój będzie dostępny w pożądanym terminie. Dlatego otwierając okno kalendarza, możemy zobaczyć, które z dni są wygaszone — oznacza to, że dla konkretnego pokoju terminy zostały już zarezerwowane przez innego gościa.

Rysunek 9: Blokada zajętych terminów.

Domyślnie po udanym zalogowaniu przenosimy się do zakładki "PANEL UŻYTKOWNIKA". Czeka w niej na nas powitanie oraz 2 tabele, pierwsza z nich prezentuje dane na temat wszystkich dokonanych rezerwacji, powiązanych z danym konte. Druga tabela wyświetla wszystkie rachunki użytkownika.

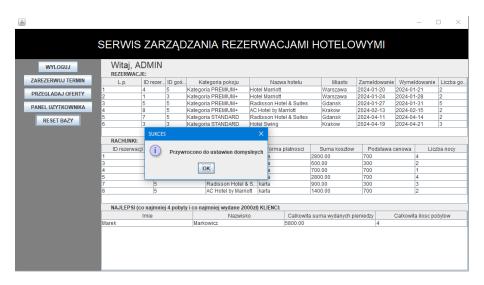
Rysunek 10: Panel zalogowanego użytkownika.

Jeżeli zalogowany użytkownik posiada uprawnienia specjalne, to w zakładce "PANEL UŻYTKOWNIKA" ma podgląd na wszystkie rezerwacje i wszystkie rachunki dostępne w bazie danych. Dodatkowo pojawia się trzecia tabela zawierająca stałych klientów (definicja "stałego klienta" podana jest w sekcji 5.2)

Rysunek 11: Panel zalogowanego użytkownika o specjalnych uprawnieniach.

Użytkownik specjalny posiada również uprawnienia do przywrócenia bazy danych do ustawień początkowych. Może tego dokonać używając przycisku "RESET BAZY".

Rysunek 12: Resetowanie bazy danych do ustawień domyślnych.

5 Dokumentacja

5.1 Wprowadzanie danych

Do aplikacji można wprowadzić z poziomu aplikacji dane do tabel użytkownicy, goście, rezerwacje, rachunki. Dane do pozostałych tabel, takich jak pokoje, kategorie pokojów oraz hotele można wprowadzić bezpośrednio z poziomu bazy danych. Aplikacja posiada dodatkowo możliwość przywrócenia bazy danych do ustawień początkowych (wgrane przykładowe rekordy), opcja ta dostępna jest tylko dla użytkownika aplikacji z uprawnieniami specjalnymi.

5.2 Dokumentacja użytkownika

Po uruchomieniu aplikacji użytkownik ma możliwość przeglądania wszystkich pokoi ze wszystkich hoteli - po wybraniu hotelu z listy wszystkich dostępnych obiektów, zostanie wyświetlona lista wszystkich znajdujących się w danym kompleksie pokoi. Użytkownik może otworzyć stronę dedykowaną konkretnemu pokojowi, gdzie istnieje możliwość rezerwacji terminu pobytu — kalendarz pokazuje tylko dostępne daty, nie ma możliwości dokonania rezerwacji w terminie, gdy dany pokój jest już zajęty. Dodatkowo użytkownik może szukać pokojów dostępnych w sprecyzowanym terminie, dla konkretnych wymagań, takich jak miejsce pobytu, ilość gości czy kategoria pokoju. Rezerwacja pobytu dostępna jest jedynie dla zarejestrowanych i zalogowanych użytkowników —

aplikacja umożliwia założenie konta. Po zalogowaniu użytkownik otrzymuje również możliwość podglądu dokonanych przez siebie rezerwacji i powiązanych z rezerwacjami rachunków — wyświetlone są one w formie dwóch tabel. Użytkownik aplikacji o uprawnieniach specjalnych w panelu użytkownika ma podgląd na rezerwacje i rachunki wszystkich użytkowników z bazy danych oraz dodatkowo ma dostęp do trzeciej tabeli, która przechowuje dane stałych klientów — klientów, którzy dokonali co najmniej 4 rezerwacji oraz którzy zapłacili sumarycznie ponad 2000 zł. Użytkownik o specjalnych uprawnieniach ma również możliwość zresetowania bazy danych do ustawień początkowych, za pomocą specjalnego przycisku, wyświetlonego tylko administratorowi.

5.3 Opracowanie dokumentacji technicznej

Dokumentacja techniczna aplikacji została wygenerowana za pomocą narzędzia Javadoc oraz znajduję się w głównym folderze projektu w katalogu DOCS.

5.4 Wykaz literatury

- Dokumentacja Java Swing na stronie Oracle,
- Materiały ze strony prowadzącego przedmiot.
- Java Swing Date Picker